

T.C.
UYUŞMAZLIK MAHKEMESİ

ESAS NO : 2025/597
KARAR NO : 2025/663
KARAR TR : 24/11/2025

ÖZET: Hakkındaki kovuşturmada uygulanan yurt dışına çıkamama şeklindeki adli kontrol **kararının** mahkemece verilen kovuşturmaya yer olmadığına kararının kesinleşmesi dolayısıyla kalkmasına rağmen, bilgisayar sisteminde gözükmesinden dolayı davacının yurt dışına **çıkamaması** nedeniyle maddi ve manevi zarara uğradığından bahisle ve belirtilen zararın tazmini istemiyle açılan davanın, ADLİ YARGI YERİNDE görülmesi gerektiği hk.

K A R A R

Davacı : Y. G.
Vekili : Av. S. T.
Davalılar : 1- Adalet Bakanlığı (Adli Yargıda)
2- Maliye Hazinesi (İdari Yargıda)
Vekili : Av. İ. D.

I. DAVA KONUSU OLAY

1. Davacı vekili, müvekkili hakkında Muğla Ağır Ceza Mahkemesinin E.2017/186 sayılı dosyasında yurtdışına çıkış yasağı verildiğini, 16/12/2019 tarihinde müvekkilinin beraat ettiğini, yasağın kaldırıldığını, yurtdışına çıkması gerektiğinden durumu 21/09/2021 tarihinde İçişleri Bakanlığına bildirdiğini, 12/10/2022 tarihinde Almanya'ya gitmek isterken havaalanında pasaportuna el konulduğunu, Muğla Savcılığının aranarak çıkış yasağının kaldırıldığının Emniyet Müdürlüğüne bildirilmesinin talep edilmesi üzerine sistemde gereken düzeltmenin yapıldığını, yurt dışına çıkış yasağının kaldırılmasına ilişkin kararın resen adli mercilerce takip edilmesi gerektiğini, işin takibi sırasında adli mercilerce müvekkilinin dosyası ile ilgili gereken takip, entegre ve düşünüm işlemleri yapılmadığını, kovuşturmanın bitmesi ve üzerinden bir yıl geçmesine rağmen yasağın sistemden kaldırılmadığını, bu nedenle müvekkilinin mağdur olduğunu, maddi ve manevi zarara uğradığını, idareye yapılan başvurunun sonuçsuz kaldığını belirterek, 28.415 TL maddi ve 50.000 TL manevi tazminatın idareye başvurduğu tarihten itibaren işletilecek yasal faiziyle ödenmesi istemiyle idari yargı yerinde dava açmıştır.

II. UYUŞMAZLIĞA İLİŞKİN BAŞVURU SÜRECİ

A. İdari Yargıda

2. Ankara 23. İdare Mahkemesi 09/02/2023 tarih ve E.2023/161, K.2023/235 sayılı kararı ile, 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun 15. maddesinin 1. fıkrasının (d) bendi gereğince, kararın tebliği tarihini izleyen günden itibaren (30) gün içinde 3. maddeye uygun şekilde düzenlenerek yeniden dava açmakta serbest olmak üzere, dava dilekçesinin reddine karar vermiştir.

3. Davacı vekili, bu kez 50 Euro (980 TL) yakıt parası, 800 Euro (15.690 TL) uçak bilet parası, 38 Euro (745 TL) ek bagaj ile 11.000 TL avukatlık ücreti olmak üzere toplam 28.415 TL maddi ve 50.000 TL manevi tazminat istemiyle idari yargı yerinde dava açmıştır.

4. Ankara 23. İdare Mahkemesi 14/03/2023 tarih ve E.2023/321, K.2023/509 sayılı kararı ile, 2577 sayılı Kanun'un 15/1-a maddesi uyarınca davanın yetki yönünden reddine, dava dosyasının yetkili Muğla İdare Mahkemesine gönderilmesine karar vermiştir.

5. Muğla 1. İdare Mahkemesi 17/04/2023 tarih ve E.2023/618, K.2023/931 sayılı kararı ile, 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun 15. maddesinin 1. fıkrasının (d) bendi gereğince, kararın tebliği tarihini izleyen günden itibaren (30) gün içinde 3. maddeye uygun şekilde düzenlenerek yeniden dava açmakta serbest olmak üzere, dava dilekçesinin reddine karar vermiştir.

6. Davacı vekili, bu kez fazlaya ilişkin hakları saklı kalmak üzere 16.121,90 (800 Euro) uçak bileti parası ve 38 Euro (765,80 TL) ek bagaj ödemesi olmak üzere toplam 16.887 TL maddi ve 50.000 TL manevi tazminat istemiyle idari yargı yerinde dava açmıştır.

7. Muğla 1. İdare Mahkemesi 30/10/2023 tarih ve E.2023/1078, K.2023/2204 sayılı kararı ile, adli yargının görev alanına giren davada Mahkemelerinin görevli olmadığı sonucuna vararak, davanın görev yönünden reddine karar vermiş, bu karar kesinleşmiştir. Kararın ilgili kısmı şöyledir:

"... Dava dosyasının incelenmesinden; silahlı terör örgütüne üye olmak suçundan dolayı başlatılan kovuşturma sonunda Muğla 2. Ağır Ceza Mahkemesinin E.2017/186 K.2019/543 sayılı dosyasında davacı hakkında ceza verilmesine yer olmadığına ve kararın kesinleşmesine kadar yurt dışına çıkış yasağının devamına dair kararın verildiği, kararın istinaf incelemesi sonucunda 21/12/2020 tarihinde kesinleştiği, buna rağmen davacının 12/10/2022 tarihinde eşi ve çocuklarıyla birlikte Almanya'ya gitmek isterken sistemde yurtdışı çıkış yasağı bulunduğu gerekçesiyle İzmir Havalimanında çıkışına izin verilmediği, akabinde 12/12/2022 tarihli dilekçe ile Adalet Bakanlığına başvurarak maddi ve manevi zararlarının giderilmesinin istendiği, Adalet Bakanlığı Bilgi İşlem Genel Müdürlüğü'nün 26/12/2022 tarihli yazısı ile talebin reddedildiği, bunun üzerine davacı tarafından yurt dışına çıkış yasağının ceza mahkemesince sistemden kaldırılmaması nedeniyle oluşan 16.887,00-TL maddi ve 50.000,00-TL manevi olmak üzere toplam 66.887,00-TL tazminatın idareye başvuru tarihinden itibaren işletilecek yasal faiziyle birlikte ödenmesine karar verilmesi istemiyle bakılmakta olan davanın açıldığı anlaşılmaktadır.

İdarenin hukuki sorumluluğu kendi işlem ve eylemleriyle sınırlı bulunmaktadır. Yargı mercileri ise, idari işlevin dışında yer alan ve yargı yetkisi kullanan bağımsız organlar olup, bu haliyle hakim ve savcılar ile bunların kararlarına bağlı olarak hareket eden yetkililerin yargılama etkinlikleri kapsamında yaptıkları görev nedeniyle idarenin ajanı sayılmaları hukuken mümkün değildir.

Anayasanın Başlangıç kısmında öngörülen 'Kuvvetler ayrımı' ilkesi ile yargı ile ilgili 9. ve 138.maddeleri dikkate alındığında, bağımsız bir erk olan yargının yargılama faaliyeti ile ilgili işlemlerinin, Anayasanın 125.maddesinde öngörülen 'idari işlemler' kapsamında değerlendirilmesi mümkün olmayıp, bu 'yargısal işlemler' nedeniyle idari yargı yoluna başvurulabilmesine imkân yoktur. Esasen bu durum, kuvvetler ayrılığı ilkesinin tabii bir sonucudur. Hâkim ve Cumhuriyet Savcılarıyla onlar adına işlem yapan kolluk personelinin yargılamadaki fonksiyonu geniş çerçevede bir kamu hizmeti olarak değerlendirilse de, somut olarak, ifa edilen yargı faaliyetinin bir parçası olduğunda ve yargısal işlem mahiyetini taşıdığına kuşku bulunmamaktadır. Yargılama sürecine katkıda bulunan işlemler ya da faaliyetler nedeniyle Devletin sorumlu tutulmasında da, bu sorumluluğun denetiminin aynı yargı düzeni içinde yapılması ve yargısal nitelikli bir işlemin idari yargı denetimi dışında tutulması gerekmektedir.

Buna göre, Ceza Mahkemesince sanık hakkındaki yurt dışı çıkış yasağının kaldırılması üzerine Mahkemenin talimatı üzerine karar gereğinin yerine getirilerek sistemden de kaldırılması durumları yargılama faaliyetine bağlı adli kolluk hizmeti kapsamında

değerlendirilmesi gerekmekte olup; bu süreç nedeniyle uğranıldığı ileri sürülen zararların tazmininde 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanununda 'Koruma Tedbirleri Nedeniyle Tazminat' başlıklı bölümde gösterilen esas ve usullerin izleneceği tabiidir.

Bu durumda; kendisine uygulandığını belirttiği yurt dışına çıkamama şeklindeki adli kontrol tedbirine karar verilmesi ve bu kararın kaldırılması adli yargı merciinin işlemleri olup bu işlemlerin ve bu işlemde kaynaklandığı belirtilen sonucun idari bir işlem olarak değerlendirilmesi, bir yargı koluna ait işlemin başka bir yargı kolu tarafından denetimi anlamına geleceği için, yurt dışına çıkamama şeklindeki koruma tedbirinin haksız ve hukuka aykırı olarak uygulanması neticesinde ortaya çıktığı belirtilen zararın tazmini istemiyle açılan davanın görüm ve çözümünde adli yargı yerinin görevli olduğu sonucuna varılmaktadır.

Nitekim, Uyuşmazlık Mahkemesinin 28/09/2020 tarih ve E:20219/892, K:20220/556 sayılı kararı da aynı yöndedir ..."

8. Davacı vekili, bu kez fazlaya ilişkin hakları saklı kalmak üzere 800 Euro (17.000 TL) uçak bileti parası ve 38 Euro (812 TL) ek bagaj ödemesi olmak üzere toplam 17.812 TL maddi ve 50.000 TL manevi tazminat istemiyle Maliye Hazinesine karşı adli yargı yerinde dava açmıştır.

A. Adli Yargıda

9. İzmir 12. Ağır Ceza Mahkemesi 21/11/2024 tarih ve E.2024/27, K.2024/571 sayılı kararı ile, davanın kesinleşmenin ilgisine tebliğ tarihinden itibaren üç ay ve her halde kesinleşme tarihinden itibaren bir yıl içerisinde açılması gerektiği, davacı vekilinin kanun yolunda yanıldığı, süresinde idari yargıdan da Mahkemelerine bir gönderme talebinde bulunulmadığı gerekçesiyle, süresinde açılmayan davanın reddine karar vermiş, istinaf yoluna başvurulması üzerine İzmir Bölge Adliye Mahkemesi 19. Ceza Dairesi 16/04/2025 tarih ve E.2025/320, K.2025/1067 sayılı karar ile hükmün bozulmasına dosyanın yeniden incelenmek ve karar verilmek üzere ilk derece mahkemesine gönderilmesine karar vermiştir.

10. İzmir 12. Ağır Ceza Mahkemesi 04/07/2025 tarih ve E.2025/372, K.2025/670 sayılı kararı ile, davacının yurt dışına çıkışına ilişkin uygulamanın ve engelin mahkemece verilen koruma tedbiri kapsamında değerlendirilemeyeceği, davacının tazminat talebi konusunda yargılama görevinin idari yargıya ait olduğu gerekçesiyle Mahkemelerinin görevsizliğine karar vermiş ve bu karar kesinleşmiştir. Kararın ilgili kısmı şöyledir :

"... Davacı vekili dilekçesinde özetle; davanın kabulünü, fazlaya ilişkin haklar saklı kalmak kaydıyla, 12/10/2022 tarihli olay nedeniyle 800 Euro (17.000,00 TL) uçak bileti ve 38 Euro (812,00 TL) ek bagaj ödemesi olmak üzere toplam 17.812,00 TL maddi tazminat ile 50.000,00 TL manevi tazminatın, olay tarihinden itibaren yasal faiziyle birlikte davalıdan tahsiline, yargılama giderleri ve vekâlet ücretinin davalıya yükletilmesine karar verilmesini talep etmiştir.

Davalı Maliye Hâzinesi vekili Av. H. E. 15/02/2024 tarihli cevabi dilekçesinde ayrıntılı olarak beyanlarda bulunulduğu, talep ve sonuç kısmında sayın mahkemenizce re'sen takdir edilecek sair nedenlerle davanın reddine, yargılama giderleri ve vekalet ücretinin davacı tarafa yükletilmesine karar verilmesine karar verilmesini talep ettiği görülmüştür.

Davacı vekili tarafından 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanunun 141 ve 142. Maddeleri uyarınca maddi ve manevi tazminat talebine ilişkin dava açılmıştır.

Davacı silahlı terör örgütüne üye olmaktan Muğla 2. Ağır Ceza Mahkemesinde 2017/186 esas sayılı dosyasında yargılanmış, 03.03.2017-07.03.2017 tarihleri arasında gözaltında kalmış, mahkemece yapılan yargılamada davacının fetö /pdy örgütü ile davacının hiyerarjik bağ kurduğu, örgütün yapısı, faaliyetleri ve üyeleri hakkında samimi bilgiler verdiğinden TCK221/4 (ilk cümle) ve CMK'nın 223/4-a maddeleri gereğince ceza verilmesine yer olmadığına 16.12.2019 tarihinde karar verildiği, kararın 21/12/2020 tarihinde kesinleştiği anlaşılmıştır. Davacı hakkında imzaya ilişkin adli kontrol 17/12/2019 tarihinde kaldırılmıştır.

İzmir Muhakemat müdürlüğü dava konusu dışında başkaca tazminat davasının olmadığını beyan etmiştir.

Muğla 1. İdare Mahkemesi 2023/1078 esas 2023/2204 karar numarası ile 30.10.2023 tarihinde davanın görev nedeni ile reddine karar vermiştir.

Davacı Y. G. vekilinin dava dilekçesi ile tazminat talebinde bulunmuş ise de;

Mahkememizin 2024/27 Esas, 2024/571 Karar sayılı kararı ile, davacı hakkında Muğla 2. Ağır Ceza Mahkemesi'nce verilen kararın davacının yüzüne karşı okunduğu, 21/11/2020 tarihinde kesinleştiği, davacının süresinin tefhim ile başlamasına karşın 03/04/2023 tarihinde idare mahkemesine açılan davanın Muğla 1. İdare Mahkemesinin 2023/1078 - 2204 E-K sayılı 30/10/2023 tarihli kararı ile görevsizlik kararı verildiği, kararın istinaf yolu açık olmak üzere verildiği, bu yargı yolunda da davanın mahkememize gönderilmesine yönelik bir talepte bulunulmadığı bu kararın üzerine, 12/01/2024 tarihinde Mahkememize dava açılmış olduğu, (CGK'nın 07/04/2015, 2013/12-837, 2015/90 esas, karar sayılı emsal kararlarında) belirttiği üzere dava açma süresinin hükmün kesinleştiğini öğrendiği tarihten itibaren başladığının değerlendirilmesinde dahi mahkememize süresinde dava açılmadığı (davanın kesinleşmenin ilgisine tebliğ tarihinden itibaren 3 ay ve herhalde kesinleşme tarihinden itibaren 1 yıl içerisinde açılması gerektiği, davacı vekilinin yasa yolunda yanıldığı süresinde idari yargıdan da mahkememize bir gönderme talebinde bulunmadığı, bu itibarla davanın süresinde açılmadığı) anlaşılmakla, süresinde açılmayan davanın reddine dair karar verilmiştir.

İlgili karara karşı davacı vekili tarafından istinaf kanun yoluna başvurulmuştur. İzmir Bölge Adliye Mahkemesi 19. Ceza Dairesi'nin 2025/320 Esas, 2025/1067 Karar sayılı ilamı ile mahkememizin ilgili kararı bozularak 2025/372 Esas sırasına kaydedilmiştir.

Yapılan yargılama neticesinde; Muğla 2. Ağır Ceza Mahkemesi'nin E.913656549 sayılı cevabi yazısında, ilgili mahkemenin 2017/186 Esas sayılı dosyasında sanık Y. G. hakkında mahkemenin 16.12.2019 tarihli ve 2017/186 Esas ve 2017/543 Karar sayılı kararı ile Ceza Verilmesine Yer Olmadığına Dair Karar verilmiş, anılan kararın 10. fıkrasında sanık hakkında dosya kapsamında CMK 109/3-a maddesi gereğince verilen yurt dışı çıkış yasağına ilişkin adli kontrol tedbirinin kesinleşme müteakip kaldırılması, CMK 109/3-b maddesi gereğince verilen imza yükümlülüğüne ilişkin adli kontrol tedbirinin derhal kaldırılmasına karar verildiği, imza yükümlülüğüne ilişkin adli kontrol tedbirinin derhal kaldırılmasına ilişkin mahkeme kararı 17.12.2019 tarihinde, imzaya ilişkin adli kontrol tedbirinin kaldırılması için dağıtımı olarak Bodrum Cumhuriyet Başsavcılığı İlamat ve İnfaz Bürosu ile Muğla Cumhuriyet Başsavcılığı İlamat ve İnfaz Bürosuna yazı yazıldığı, kararın 08.01.2021 tarihinde (tasnif kararı ile) kesinleştiği ve Muğla Cumhuriyet Başsavcılığı İlamat ve İnfaz Bürosuna yazı yazıldığı, UYAP (Tarafların bir e-imza ile imzalanmış yazılara erişimi) üzerinden 25.01.2021 tarihli yazı ile ve fiziken 25.01.2021 tarihinde, imzaya ilişkin adli kontrol tedbirinin kaldırıldığına dair yazı Bodrum Cumhuriyet Başsavcılığı'na gönderildiği ve Muğla Cumhuriyet Başsavcılığına da gönderildiği, sanık hakkında yurt dışı çıkış yasağına ilişkin adli kontrol tedbirinin kaldırılması için gerekli yazışmaların yapıldığı belirtildiğinden davacının yurt dışına çıkışına ilişkin uygulamanın ve engelin mahkemece verilen koruma tedbiri kapsamında değerlendirilemeyeceğinden, davacının tazminat talebi konusunda yargılama yapmak ve karar vermek görevinin idari yargı yerine ait olduğu anlaşılmakla mahkememizin görevsizliğine dair karar verilerek aşağıdaki şekilde hüküm kurulmuştur.

HÜKÜM: Yukarıda açıklanan ve tartışılan nedenlerle;

1-Muğla 2. Ağır Ceza Mahkemesi'nin E.913656549 sayılı cevabi yazısında, ilgili mahkemenin 2017/186 Esas sayılı dosyasında sanık Y. G. hakkında mahkemenin 16.12.2019 tarihli ve 2017/186 Esas ve 2017/543 Karar sayılı kararı ile Ceza Verilmesine Yer Olmadığına Dair Karar verilmiş, anılan kararın 10. fıkrasında sanık hakkında dosya kapsamında CMK 109/3-a maddesi gereğince verilen yurt dışı çıkış yasağına ilişkin adli kontrol tedbirinin kesinleşme müteakip kaldırılması, CMK 109/3-b maddesi gereğince verilen imza yükümlülüğüne ilişkin adli kontrol tedbirinin derhal kaldırılmasına karar verildiği, imza yükümlülüğüne ilişkin adli kontrol tedbirinin derhal kaldırılmasına ilişkin mahkeme kararı 17.12.2019 tarihinde, imzaya ilişkin adli kontrol tedbirinin kaldırılması için dağıtımı olarak Bodrum Cumhuriyet Başsavcılığı İlamat ve İnfaz Bürosu ile Muğla Cumhuriyet Başsavcılığı İlamat ve İnfaz

Bürosuna yazı yazıldığı, kararın 08.01.2021 tarihinde (tasnif kararı ile) kesinleştiği ve Muğla Cumhuriyet Başsavcılığı İlamat ve İnfaz Bürosuna yazı yazıldığı, UYAP (Tarafların bir e-imza ile imzalanmış yazılara erişimi) üzerinden 25.01.2021 tarihli yazı ile ve fiziken 25.01.2021 tarihinde, imzaya ilişkin adli kontrol tedbirinin kaldırıldığına dair yazı Bodrum Cumhuriyet Başsavcılığına gönderildiği ve Muğla Cumhuriyet Başsavcılığına da gönderildiği, sanık hakkında yurt dışı çıkış yasağına ilişkin adli kontrol tedbirinin kaldırılması için gerekli yazışmaların yapıldığı belirtildiğinden davacının yurt dışına çıkışına ilişkin uygulamanın ve engelin mahkemece verilen koruma tedbiri kapsamında değerlendirilemeyeceğinden, davacının tazminat talebi konusunda yargılama yapmak ve karar vermek görevinin idari yargı yerine ait olduğu anlaşılmakla MAHKEMEMİZİN GÖREVSİZLİĞİNE, ..."

11. Davacı vekili dilekçesi ile 2247 sayılı Kanun'un 14. maddesine göre doğduğunu öne sürdüğü olumsuz görev uyumsuzluğunun giderilmesi istemiyle başvurması üzerine, İzmir 12. Ağır Ceza Mahkemesince dava dosyaları Uyuşmazlık Mahkemesine gönderilmiştir.

III. İLGİLİ HUKUK

12. Anayasa'nın "Yargı yetkisi" başlıklı 9. maddesi şöyledir:

"Yargı yetkisi, Türk Milleti adına bağımsız ve tarafsız mahkemelerce kullanılır."

13. Anayasa'nın "Temel hak ve hürriyetlerin korunması" başlıklı 40. maddesinin üçüncü fıkrası şöyledir:

"Kişinin, Resmî görevliler tarafından vaki haksız işlemler sonucu uğradığı zarar da, kanuna göre, Devletçe tazmin edilir. Devletin sorumlu olan ilgili görevliye rücu hakkı saklıdır."

14. 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanunu'nun "Koruma Tedbirleri Nedeniyle Tazminat" üst başlığı altında düzenlenen "Tazminat istemi" başlıklı 141. maddesinin ilgili kısmı şöyledir:

"(1) Suç soruşturması veya kovuşturması sırasında;

...

Kişiler, maddî ve manevî her türlü zararlarını, Devletten isteyebilirler.

...

(3) (Ek:18/6/2014-6545/70 md.) Birinci fıkrafta yazan hâller dışında, suç soruşturması veya kovuşturması sırasında kişisel kusur, haksız fiil veya diğer sorumluluk hâlleri de dâhil olmak üzere hâkimler ve Cumhuriyet savcılarının verdikleri kararlar veya yaptıkları işlemler nedeniyle tazminat davaları ancak Devlet aleyhine açılabilir."

15. 5271 sayılı Kanun'un "Tazminat isteminin koşulları" başlıklı 142. maddesinin ilgili kısımları şöyledir:

"(1) Karar veya hükümlerin kesinleştiğinin ilgisine tebliğinden itibaren üç ay ve her hâlde karar veya hükümlerin kesinleşme tarihini izleyen bir yıl içinde tazminat isteminde bulunulabilir.

(2) İstem, zarara uğrayanın oturduğu yer ağır ceza mahkemesinde ve eğer o yer ağır ceza mahkemesi tazminat konusu işlemle ilişkili ise ve aynı yerde başka bir ağır ceza dairesi yoksa, en yakın yer ağır ceza mahkemesinde karara bağlanır.

...."

IV. İNCELEME VE GEREKÇE

A. İlk İnceleme

16. Uyuşmazlık Mahkemesinin Kenan YAŞAR'ın Başkanlığında, Üyeler Eyüp SARICALAR, Bayram ŞEN, Döndü Deniz BİLİR, Ahmet ARSLAN, Mahmut BALLI ve Recep KILIÇ'ın katılımlarıyla yapılan 24/11/2025 tarihli toplantısında; 2247 sayılı Kanun'un 27. maddesi gereğince yapılan incelemeye göre, adli ve idari yargı yerleri arasında anılan Kanun'un 14. maddesinde öngörülen biçimde olumsuz görev uyuşmazlığı doğduğu, idari ve adli yargı dosyalarının 15. maddede belirtilen yöntemle uygun olarak davacı vekilinin istemi üzerine son görevsizlik kararını veren mahkemece Uyuşmazlık Mahkemesine gönderildiği ve usule ilişkin işlemlerde herhangi bir noksanlık bulunmadığı anlaşıldığından, görev uyuşmazlığının esasının incelenmesine oy birliği ile karar verildi.

B. Esasın İncelenmesi

17. Raportör-Savcı Dr. Berrak YILMAZ'ın, davanın çözümünde adli yargının görevli olduğu yolundaki raporu ile dosyadaki belgeler okunduktan, ilgili Başsavcılarca görevlendirilen Yargıtay Cumhuriyet Savcısı Halil İbrahim ÇİFTÇİ'nin davada adli yargının, Danıştay Savcısı Yakup BAL'ın ise davada idari yargının görevli olduğu yolundaki sözlü açıklamaları da dinlendikten sonra, gereği görüşülüp düşünüldü:

18. Dava, yargısal faaliyet niteliğindeki kovuşturmada mahkemece davacı hakkında verilen yurt dışına çıkamama şeklindeki adli kontrol kararının, mahkemece verilen kovuşturmaya yer olmadığına kararının kesinleşmesi dolayısıyla kalkmasına rağmen, bilgisayar sisteminde gözükmesinden dolayı davacının yurt dışına çıkamaması nedeniyle maddi ve manevi zarara uğradığından bahisle ve belirtilen zararın tazmini istemiyle açılmıştır.

19. Anayasa'nın başlangıç kısmında öngörülen "*Kuvvetler ayrımı*" ilkesi ve yargı ile ilgili 9. ve 138. maddeleri dikkate alındığında, bağımsız bir erk olan yargının yargılama faaliyeti ile ilgili işlemlerinin, Anayasa'nın 125. maddesinde öngörülen "*idari işlemler*" kapsamında değerlendirilmesi mümkün olmayıp, bu "*yargısal işlemler*" nedeniyle idari yargı yoluna başvurulabilmesine imkân yoktur. Esasen bu durum, kuvvetler ayrılığı ilkesinin tabii bir sonucudur. Yukarıda işaret edildiği üzere, Cumhuriyet Savcılarıyla onlar adına işlem yapan kolluk personelinin yargılamadaki fonksiyonu geniş çerçevede bir kamu hizmeti olarak değerlendirilse de, somut olarak, ifa edilen yargı faaliyetinin bir parçası olduğunda ve yargısal işlem mahiyetini taşıdığıda kuşku bulunmamaktadır. Yargılama sürecine katkıda bulunan işlemler ya da faaliyetler nedeniyle Devletin sorumlu tutulmasında da bu sorumluluğun denetiminin aynı yargı düzeni içinde yapılması ve yargısal nitelikli bir işlemin idari yargı denetimi dışında tutulması gerektiği açıktır.

20. Dosyanın incelenmesinden, davacının Muğla 2. Ağır Ceza Mahkemesinin E.2017/186 sayılı dosyasında silahlı terör örgütüne üye olma suçundan yargılandığı davada, hakkında CMK 221/4-ilk cümle uyarınca ceza verilmesine yer olmadığına ve CMK 109/3-a maddesi uyarınca yurt dışına çıkamamasına ilişkin adli kontrolün karar kesinleşinceye kadar devamına karar verildiği, Muğla 2. Ağır Ceza Mahkemesinin 14/02/2024 tarih ve E.91365549-2017/186 sayılı yazısı ile kararın 08/01/2021 tarihinde istinaf kararı ile kesinleştiği ve kesinleşmeye müteakip davacı hakkında yurt dışı çıkış yasağının kaldırılması için Mahkemenin 25/01/2021 tarihli yazısı ile dağıtımli olarak Muğla Cumhuriyet Savcılığı İlamat ve

İnfaz Bürosu ile Bodrum Cumhuriyet Başsavcılığı İlamat ve İnfaz Bürosuna yazı yazıldığı, UYAP ekranında yapılan kontrolde yurt dışına çıkış yasağına ilişkin adli kontrol tedbirinin 25/01/2021 tarihinde kaldırıldığı görüldüğünün belirtildiği, Almanya'ya gitmek isteyen davacının ise yurt dışına çıkamama kararının sistemden kaldırılmaması nedeniyle havaalanında pasaportuna el konulduğu iddiasıyla uğradığı maddi ve manevi zararın tazmini istemiyle adli ve idari yargı yerlerinde dava açtığı anlaşılmıştır.

21. 5271 sayılı Ceza Muhakemeleri Kanunu'nun 109. maddesine göre verilen "yurt dışına çıkamamak" adli kontrol kararının yargısal bir faaliyet niteliğinde olduğu gözetildiğinde, söz konusu kararın sisteme işlenmesiyle ilgili meydana gelen zararların tazmini istemiyle açılan davanın görüm ve çözümünde adli yargının görevli olduğu sonucuna varılmakla birlikte, Mahkememizin adli yargı içerisinde hangi yargı yerinin bu davalara bakmakla görevli olduğu hususunda karar verme yetkisi bulunmamakta olup, bu belirleme ilgili yargı kolunun kendi içerisinde yapılabilecektir

22. Yukarıda belirtilen hususlar göz önünde bulundurularak, İzmir 12. Ağır Ceza Mahkemesinin 04/07/2025 tarih ve E.2025/372, K.2025/670 sayılı görevsizlik kararının kaldırılması gerekmiştir.

V. HÜKÜM

Açıklanan gerekçelerle;

A. Davanın çözümünde ADLİ YARGININ GÖREVLİ OLDUĞUNA,

B. İzmir 12. Ağır Ceza Mahkemesinin 04/07/2025 tarih ve E.2025/372, K.2025/670 sayılı GÖREVSİZLİK KARARININ KALDIRILMASINA,

24/11/2025 tarihinde OY BİRLİĞİYLE KESİN OLARAK karar verildi.

Başkan Vekili
Kenan
YAŞAR

Üye
Eyüp
SARICALAR

Üye
Bayram
ŞEN

Üye
Döndü Deniz
BİLİR

Üye
Ahmet
ARSLAN

Üye
Mahmut
BALLI

Üye
Recep
KILIÇ

